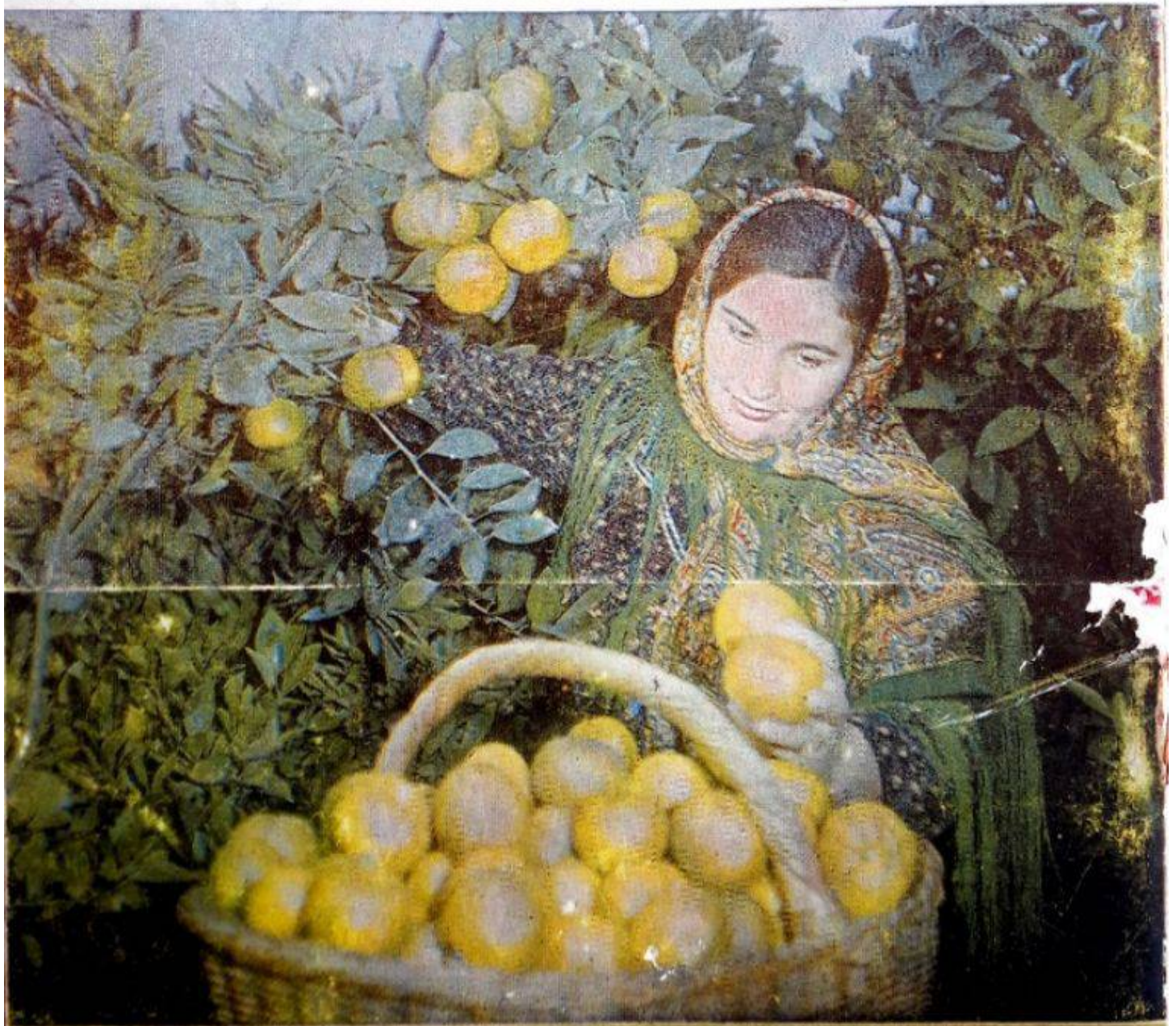
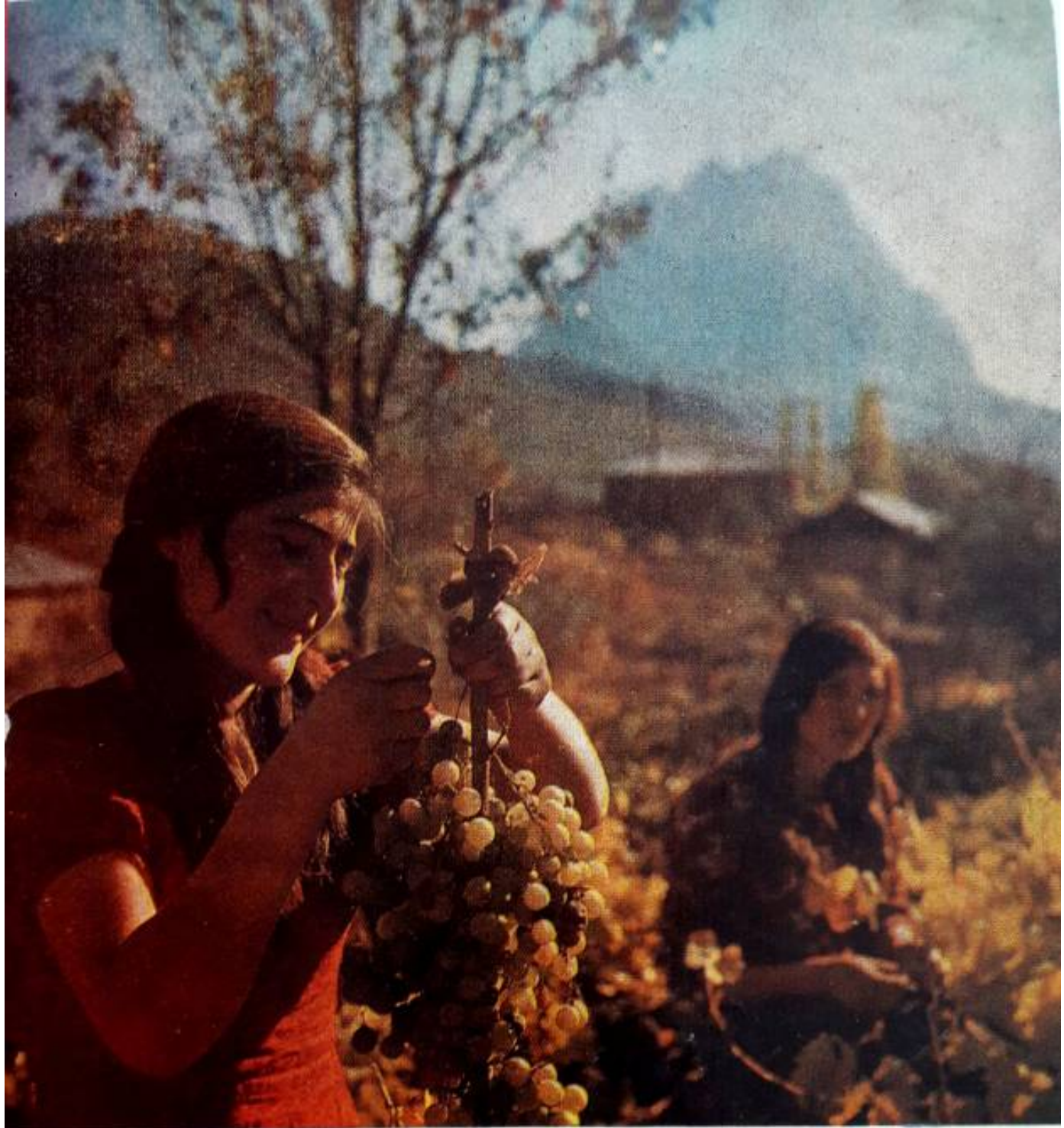

آذربایجان شوروی امروز

۱۹۸۰ - ۶

دیجیتال کننده: فینا پویان

آذربایجان شوروی آه روز

شماره ۶ (۵۰)

این نشریه بزبانهای آذربایجانی، روسی، فارسی، ترکی، عربی،
انگلیسی و فرانسوی منتشر میگردد.

بخش دوستی و روابط فرسنگی آذربایجان با کشورهای خارجی

نکته — ۱۹۸۰

هیئت تحریریه

نشانی ما: اتحاد شوروی - جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان،
باکو، خیابان کارگانوف ۷

کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست آذربایجان،

هیئت رئیسه‌ی شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان،

شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان،

زحمتکشان اقتصاد روستایی، دانشمندان و کارشناسان، کارکنان
سازمانهای حزبی، شوروی، اتحادیه‌ای و کمسومول، کلیه‌ی
زحمتکشان جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان!

رفقای عزیز!

خبر مبنی بر پیروزی برجسته‌ی زحمتکشان جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان در انجام موفقیت‌آمیز پلانش و تعهدات سوسیالیستی ۱۹۸۰ و پنجساله دهم از لحاظ فروش غله، پنبه‌ی خام، انگور، تره‌بار، میوه، محصولات جالیز، برگ چای و سیب‌زمینی بدولت در کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی با احساس رضایت خاطر عمیق تلقی گردید.

گندمکاران جمهوری با تحویل ۲۵۸ هزار تن گندم بانبارهای دولت تعهدات خود را بمقدار معتنا بهی افزایش داده‌اند. پنبه‌کاران آذربایجان با جمع‌آوری ۸۷۲ هزار تن پنبه‌ی خام، انگورکاران نیز با تحویل یک میلیون و ۲۷۲ هزار تن انگور بمناطق تدارک بار دیگر حد نصاب بدست آورده باعث مسرت گردیده‌اند.

اقتصاد روستایی آذربایجان در طی پنجساله‌ی دهم با آهنگی پرشتاب، بطرز دینامیک ترقی کرده است. در کلخوزها و سافخوزها توانایی بالقوه و روز افزون وسایل مادی و فنی با مهارت مورد استفاده قرار میگیرد، بهره دهی کلیه‌ی تولیدات کشاورزی بطرز معتنا بهی افزایش یافته، کیفیت و جنس فرآورده‌ها نیز بهتر شده است. حجم متوسط سالیانه‌ی کلیه‌ی محصولات کشاورزی در پنجساله‌ی دهم نسبت به پنجساله‌ی قبلی بمیزان یک برابر و نیم زیادتر شده است.

با خرسندی باید خاطر نشان ساخت که در جمهوری شما پلان پنجساله از لحاظ تدارک انواع محصولات قبل از موقع مقرر انجام یافته است. مقدار

معتنابهی غله، پنبه، انگور، تره‌بار، میوه و دیگر محصولات علاوه بر میزان مقرر در نقشه‌ی پنجساله بدولت تحویل گردیده است، این نیز نقش قابل ملاحظه‌ایست که زحمتکشان آذربایجان در حل عملی وظایف مربوط بتأمین اهالی از لحاظ خواربار و تجهیز صنایع با مواد خام کشاورزی بر عهده گرفته اند. کامیابیهای شما در پیشرفت کلیه رشته‌های اقتصاد روستایی همانا نتیجه‌ی فعالیت‌های ماهرانه‌ی سازمانی و سیاسی سازمانهای حزبی جمهوری در سمت اجرای سیاست کشاورزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و نیز نتیجه‌ی فعالیت فداکارانه‌ی کلیه کارکنان اقتصاد روستایی میباشد.

کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی این پیروزی برجسته را بتمام کلخوزیها، کارکنان و کارمندان سافخوزها، برهبران و کارشناسان بنگاههای اقتصادی، بدانشمندان، بکارمندان مقامات حزبی، شوروی، اتحادیه‌ای و کمسومولی، بکلکتیو زحمتکش بنگاههای کشاورزی، تدارکاتی و صنعتی بسازمانهای حمل و نقل، به بنگاههای آموزشی و بتمام زحمتکشان آذربایجان صمیمانه تبریک میگوید.

کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی اطمینان کامل دارد که زحمتکشان اقتصاد روستایی جمهوری در پنجساله‌ی یازدهم نیز نتایج حاصله را تحکیم بخشیده، در اعتلای تولیدات کشاورزی و در بالا بردن ثمربخشی آن کامیابیهای نوینی بدست خواهند آورد و باسر بلندی و افتخار باستقبال بیست و ششمین کنگره‌ی حزب کمونیست اتحاد شوروی خواهند شتافت.

لئونید برژنف

دبیر کل کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی

کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی.

رفیق لئونید برژنف،

دبیر کل کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی،

صدر هیئت رئیسه‌ی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی

سوسیالیستی

لئونید ایلیچ عزیز!

ما، شرکت‌کنندگان در میتینگ نمایندگان طبقه‌ی کارگر، کشاورز کلخوزی و روشنفکر آذربایجان، مانند کلیه‌ی زحمتکشان جمهوری، درود و شادباشی عطاقت‌آمیز شما را بمناسبت پیروزی برجسته‌ی خود در کار، یعنی انجام موفقیت‌آمیز پلان و تعهدات سوسیالیستی سال ۱۹۸۰ و تمامی پنجساله‌ی دهم در زمینه‌ی فروش فرآورده‌های کشاورزی بدولت با شور و شوق فراوان و با احساس سپاس و حقیقت‌سای صمیمانه پذیرا شدیم. هر یک از ما این سند بسیار مهم حزبی را بمنابه‌ی ارزیابی عالی دستاوردهای جمهوری در سالهای اخیر تلقی میکنیم، آنرا مبین اعتماد زیاد کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی نسبت بسازمان حزبی جمهوری میدانیم، آنرا نمایانگر توجه دائمی و مواظبتهای خستگی ناپذیر حزب نسبت بشکوفایی بازم بیشتر اقتصادیات آذربایجان و ارتقاء سطح رفاه مادی مردم میشماریم.

ما بخوبی درک میکنیم که دستیابی آذربایجان شوروی بر چنین نمودارهای عالی همانا نتیجه‌ی آنست که استراتژی اقتصادی دوران‌دیشانه‌ی حزب و نیز سیاست ملی لنینی خردمندانه‌ی حزب کمونیست اتحاد شوروی باموفقیت کامل جامه‌ی عمل پوشیده است. ما در نمونه‌ی جمهوری بوضوح تمام می‌بینیم که انجام پیگیر سیاست کشاورزی حزب متخذ در پلنوم مارس (۱۹۶۵) کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و نیز بکار بستن دستورات و رهنمودهای شخصی که شما، لئونید ایلیچ عزیز، طی سخنرانیها و گزارشات خود داده‌اید و برنامه‌ی رزمی کارما گردیده است چه ثمرات نیکویی ببار آورده است.

زحمتکشان آذربایجان قرار پلنوم اکتبر (۱۹۸۰) کمیته‌ی مرکزی حزب و نیز سخنان روشن و کاملاً مستدل شما را در آن پلنوم، سخنانی که مشحون از توجهات فراوان شما نسبت به مردم شوروی و در سمت تحکیم هرچه بیشتر نیرومندی کشور شوروی بود، با احساس رضایت عمیق و غرور و مباحثات نسبت به میهن کبیرمان و دستاوردهای شگرف آن استقبال کردند. ما می‌بینیم که حزب و ستاد رزمی آن - کمیته‌ی مرکزی لنینی، تحت رهبری آزموده‌ی شما کشور را با اطمینان کامل در خط مشی متخذ از طرف بیست و پنجمین کنگره‌ی حزب به پیش هدایت مینماید. ما این خط مشی لنینی، این سیاست خردمندانه‌ی داخلی و خارجی حزب کمونیست را از صمیم قلب تأیید میکنیم و مورد پشتیبانی قرار میدهیم، در آینده نیز بدون دریغ از بذل نیرو و انرژی خود در راه تحقق بخشی و اجرای عملی آن سیاست مبارزه خواهیم نمود.

لئونید ایلیچ عزیز! پیام شادباش شما وظایف سنگین و پر مسئولیتی را در برابر ما گذاشت. این پیام موج نیرومندی نوین از شور و شوق و فعالیت آفریننده در کارکنان صنایع، اقتصاد روستایی و در روشنفکران برانگیخت، کلیه‌ی زحمتکشان آذربایجان را بمنظور دستیابی برمرزهای بازم بالاتری در ترقی اقتصادیات بسیج نمود. کلکتیو فعال ما در میتینگها و اجتماعاتی که این روزها تشکیل میشود تعهدات سوسیالیستی فراوانی بر عهده میگیرند، بکمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و بشخص شما، لئونید ایلیچ عزیز، اطمینان میدهند که با روحیه‌ی باز هم عالیتری در راه افزایش بهره‌دهی تولیدات کشاورزی و بهبود کلیه‌ی انواع کار مبارزه خواهند نمود. در حال حاضر توجه و دقت اصلی در سمت انجام موفقیت آمیز کارهای جاری کشاورزی، در سمت تدارک و برگزاری متشکل فصل زمستان دامها و در قسمت تهیه‌ی شالوده‌ی محکمی بمنظور برداشت محصول فراوان در نخستین سال پنجساله‌ی یازدهم متمرکز گردیده است. زحمتکشان آذربایجان هرچه در قوه و توان دارند بکار خواهند برد تا نقش شایسته‌ی خود را در انجام عملی قرار حزب مبنی برتأمین اهالی از لحاظ مواد خواربار و تجهیز صنایع با مواد خام کشاورزی ایفا نمایند. ما، شرکت کنندگان در میتینگ بنمایندگی از طرف کلیه‌ی زحمتکشان جمهوری در آستانه‌ی جشن سرور انگیز همگانی شصت و سومین سالگرد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر تبریکات صمیمانه‌ی خود را بکمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و بشما، لئونید ایلیچ عزیز، رهبر خردمند و بصیر حزب ما و دولت شوروی، ادامه دهنده‌ی وفادار راه جاویدان لنین، مبارز خستگی ناپذیر امر صلح در سراسر جهان تقسیم داشته، تندرستی استوار و بقای نیرومندی آفریننده و پایان ناپذیر شما را در فعالیتهای همه جانبه‌تان بخاطر رفاه و خوشبختی مردم شوروی و بخاطر صلح پایدار در کره‌ی زمین آرزو مینماییم.

زحمتکشان آذربایجان شوروی بکمیته مرکزی لنینی حزب کمونیست اتحاد شوروی و بشخص شما، لئونید ایلیچ عزیز، اطمینان میدهند که در آینده نیز با پایداری کامل و فداکارانه در راه انجام موفقیت آمیز نقشه‌های معظم ساختمان کمونیسم مبارزه خواهند نمود، کامیابیهای حاصله در پنجساله‌ی دهم را تحکیم بخشیده و افزایش خواهند داد، زیر بنای خوبی برای کار موفقیت آمیز در نخستین سال پنجساله‌ی یازدهم فراهم خواهند نمود، با شایستگی و سرافرازی با استقبال بیست و ششمین کنگره‌ی حزب کمونیست اتحاد شوروی خواهند شتافت، پاینده‌باد میهن کبیر ما، اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی! پاینده‌باد حزب لنینی کومونیست اتحاد شوروی، نیروی راهبر و استقامت بخش جامعه‌ی شوروی، الهام بخش و سازمان دهنده‌ی کلیه‌ی پیروزیهای ما!

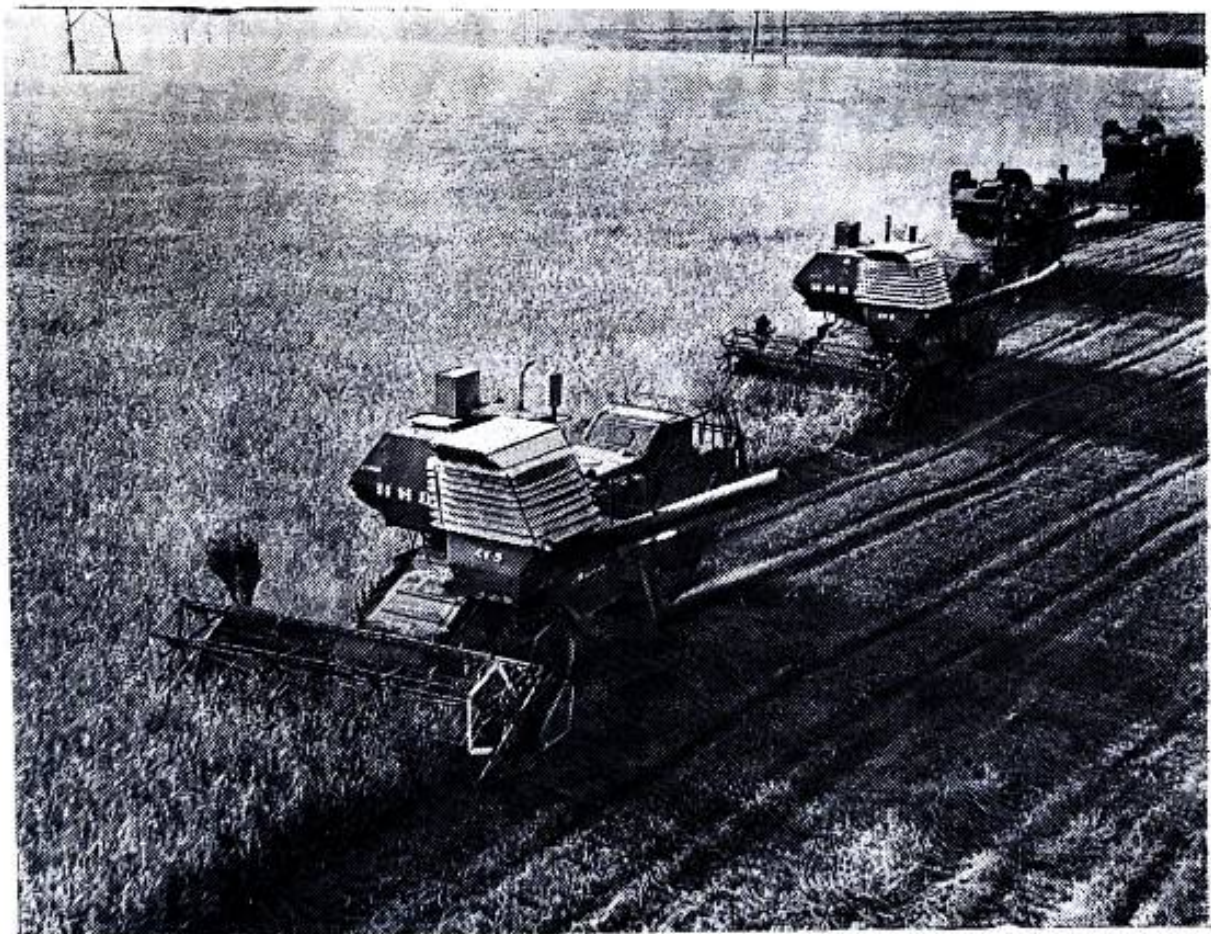
در میتینگ نمایندگان زحمتکشان آذربایجان در ۳۰ اکتبر
۱۹۸۰ پذیرفته شد.

بهرزهای ذوینی گرام نهادن

زحمتکشان اقتصاد روستایی جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان
بمنظور استقبال شایسته‌ی بیست‌وششمین کنگره‌ی حزب کمونیست اتحاد
شوروی دامنه‌ی تعهدات سوسیالیستی‌را بسیار توسعه داده و در سال ۱۹۸۰
محصول فراوانی بدست آوردند. آنها جمع‌آوری محصول را بطرزی متشکل انجام
داده، پلان و تعهدات خود را در زمینه‌ی فروش غله، پنبه‌ی خام، انگور، تره‌بار،
میوه، محصولات جالیز، برگ چای و سیب‌زمینی بدولت باموفقیت انجام دادند.
برداشت محصول غله در کشتزارهای بخش صابراآباد.

کشاورزان آذربایجان در طی پنجساله‌ی دهم محصولات زیر را بدولت
تحویل داده‌اند:

— ۱۷۴۰۰۰۰ تن غله:
— ۲۵۶۰۰۰ تن پنبه:
— ۴۷۰۸۰۰۰ تن انگور:
— ۳۰۶۰۰۰۰ تن تره‌بار:
— ۵۸۵۰۰۰ تن میوه.

کشور ما طی اینمدت این مقادیر را علاوه برپلان پنجساله تحویل
گرفته است.

— غله — ۵۲۲۰۰۰ تن
— پنبه — ۶۵۰۰۰۰ تن
— انگور — ۱۱۶۰۰۰۰ تن
— تره‌بار — ۸۰۰۰۰۰ تن
— میوه — ۱۷۰۰۰۰۰ تن.

طلای سفید «در ستونهای طویل و بی انتها بمناسط تدارک پنبه میرود.

«خدمت بایدنآلهای بزرگی که پیوسته منبع الهام مردم شوروی در کارهای دلیرانه و قهرمانیهای رزمی آنان بوده‌اند، همانا روح و مغز فرهنگ بدیعی‌ما، سرچشمه‌ی محتوای میهن پرستی و انترناسیونالیستی آن را تشکیل میدهد.»

* لئونید برژنف

«دوستی خلقها» دوستی ادبیات است»

در باکو، پایتخت آذربایجان شوروی کنفرانس آفریننده‌ی اتحاد شوروی زیر عنوان «دوستی خلقها دوستی ادبیات است. سخن نویسنده نیروی فعال تربیت انسان شوروی با روح میهن پرستانه و انترناسیونالیستی میباشد» برگزار شد و این کنفرانس برویداد درخشانی در زندگی اجتماعی کشور ما مبدل گردید.

این امر کاملاً طبیعی و سمبولیک بود که اجتماع نمایندگان واقعی نویسندگان در شهر باکو برگزار شد، در شهر دارنده‌ی نشان، شهری که افتخارات انترناسیونالیستی زیادی دارد، شهر سنز فراوان انقلابی و کاری، پایتخت جمهوری‌ای که نقش خود را در اقتصادیات و فرهنگ کشور کثیرالمله‌ی شوراهای بطرزی پر تحرك و همه جانبه افزایش میدهد.

نویسندگان برجسته‌ی شوروی - نمایندگان ادبیات ملل اتحاد شوروی و نیز ادبای کشورهای خارجی شرکت‌کنندگان در این کنفرانس را تشکیل میدادند.

این کنفرانس مسائل مبرم و حیاتی ادبیات شوروی، وظیفه و نقش این ادبیات را در تربیت فکری، اخلاقی و بدیعی مردم شوروی مورد بررسی قرار داد. نویسندگان در محیطی سرشار از روح همکاری مسئله‌ای را که برای

خبرگان رئالیسم سوسیالیستی حائز اهمیت درجه‌ی اول است، یعنی مسئله‌ی پیوند حیاتی این رئالیسم با مردم، مسئله‌ی منعکس ساختن تمامی زندگی کشورمان را در سیمای بدیعی بررسی نمود.

کنفرانس در محیطی سرشار از شور و هیجان برگزار شد. این شور و هیجان نیز نتیجه‌ی آماده شدن تمام مردم شوروی و از جمله نیز زحمتکشان آذربایجان برای بیست‌وششمین کنگره‌ی حزب بود. این امر نیز اهمیت ویژه‌ی بکارهای کنفرانس بخشید. رفیق لئونید برژنف، دبیر کل کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیئت‌رئیس‌ه‌ی شورای عالی اتحاد شوروی پیام شادباشی بعنوان شرکت‌کنندگان در کنفرانس فرستاد. پیام رهبر حزب و دولت که طی آن نقش ادبیات شوروی در پیکار بخاطر پیروزی کمونیسم مورد ارزشیابی عالی قرار گرفته بود تمامی جریان کار کنفرانس، محتوای آن، عمق آن و موفقیت آنرا تحت تأثیر گرفت.

سخنرانی اساسی این کنفرانس توسط حیدر علی‌یف، نامزد عضویت در بوروروی سیاسی کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و دبیر اول کمیته‌ی

گ. مارکوف، دبیر اول اتحادیه‌ی نویسندگان شوروی (در وسط)
بین شرکت‌کنندگان در کنفرانس.

مرکزی حزب کمونیست آذربایجان بعمل آمد، در این سخنرانی که مضمونی ژرف و بسیار مهم داشت منابع لنینی سیاست کنونی حزب در زمینه ادبیات، پیوندناگستنی مردم باروشنفکران آفریننده بطرز درخشانی آشکار گردیده بود. در سخنرانیها و نطقهای شرکت کنندگان این مجمع نویسندگان مسائل مبرم پیشرفت ادبیات کثیرالملهی شوروی از نظر گذشت، توجه زیادی بمسائل مربوط بترجمه‌ی بدیعی بعنوان وسیله‌ی مهم تربیت بین‌المللی و غنای متقابل‌ه‌ی ادبیات مردم کشورما معطوف گردید.

کارهای کنفرانس در مرکز دقت و توجه وسیعترین محافل اجتماعی شوروی و تمامی کشور قرار گرفت و، البته، زحمتکشان آذربایجان نیز با کارهای این کنفرانس، باراههای پیشرفت ادبیات شوروی که زندگی مردم را کاملا و عمیقا منعکس میسازد با احساس مشارکت ویژه‌ای برخورد کردند. در بزرگترین بنگاههای صنعتی، در معادن نفت، در سافخوزها و کلخوزها، در بنگاههای آموزشی و در مؤسسات علمی و فرهنگی مقدم نویسندگان را بعنوان مهمانان عزیز و محبوب پذیره‌شدند. خط سیر سفر شرکت کنندگان در این

*

«وظیفه‌ی شهروندی ممتاز و اجتماعی ادبیات شوروی، نقش فعال آن در حل مسائل عظیم آفرینشهای کمونیستی و نیز کامیابیهای بدیعی و ذوقی که در این راه بدست آورده است، نقش مردم شوروی را در ارتقاء تمدن جهانی، در تقویت سمت گیری اجتماعی-انسانی ادبیات جهانی گسترش می‌بخشد.»

ح. ع. علی‌یف

اجتماع ادبا از سراسر جمهوری میگذشت و در همه جا نیز خوانندگان کتب آنها، قهرمانان زنده‌ی آثارشان با آنها روبرو میشدند. در این دیدارها نیز جنبه‌های زیر تجلی میکرد:

احترام عمیق بادییات، اعتماد بنویسندگان، وقوف بر نقش آنها در زندگی جامعه‌ی شوروی، آرزوی کامیابیهای نوین ایجاد‌ی برای آنها، اعتقاد باینکه نویسندگان در آینده نیز برای زندگی و مبارزه و برای ترنم واقعیات کمونیستی بمردم شوروی کمک خواهند کرد.

طنین اجتماعی این کنفرانس نیز بسیار گسترده است. اسناد و مدارک این کنفرانس موضوع بحث و بررسی سازمانهای نویسندگی کشورما است. ادبای کشورهای سوسیالیستی نیز با علاقمندی وافری باین اسناد برخورد کردند. در بخشی از نامه‌ی تبریکی که شرکت‌کنندگان کنفرانس سرتاسری نویسندگان زیر عنوان «دوستی خلقها دوستی ادبیات است» برای رفیق

نویسندگان بلوروس مهمانان نفتگران دریایی هستند.

لئونید برژنف تهیه کردند گفته میشود: «ما کلیه آفرینشهای ادبی، تمام استعداد و توان خود را در راه تهیه کتبی صرف خواهیم کرد که شایسته کارهای قهرمانانه مردم شوروی بوده، آنها را بسوی آینده فرا خواند، برای ساختمان کمونیسم و تحکیم صلح بانها کمک نماید».

* * *

اینک نیز قسمتهایی از سخنرانیها و نطقهای شرکت کنندگان در کنفرانس
بچاپ میرسد:

از زبان شرکت کنندگان در کنفرانس بشنوید

«اهمیت پیام شادباش رفیق لئونید برژنف از مرزهای کنفرانس مابسی فراتر میرود. ارزش عظیم این سند عبارت از اینست که نفوذ و اعتبار ادبیات کثیرالمله شوروی را در انظار کلیه مردم و در جهان بالا میبرد، نقش نویسنده شوروی را در جامعه ما بازهم افزونتر از پیش میکند، بنویسندگان کمک میکند تا در دنیای کنونی موضع حیاتی و فعالی را احراز نمایند. موفقیت کار کنفرانس ما مرهون توجهات فراوان کمیته مرکزی حزب کمونیست آذربایجان و شخص حیدر علی یف، دوست گرامی ما میباشد. سخنرانی وی باعث شد که کنفرانس ما بامدارك سرشار، همه جانبه، پرمضمون و مبرم غنی گردد... سخنرانی رفیق علی یف نمونه درخشان درك پیشرفت داخلی خواستهها و منافع ادبیات شوروی از طرف يك رجل برجسته حزبی میباشد».

گ. م. مارکوف، قهرمان کار سوسیالیستی
دبیر اول اتحادیه نویسندگان اتحاد شوروی

انرژی خورشیدی در خدمت محصول کشاورزی

در آذربایجان رشته‌ی جدید علمی بوجود آمده و با موفقیت نیز در حال تکامل است. این رشته عبارت از مبحث انرژی خاک ساز است. این رشته ودیعه‌ی گرانبهایی در علوم است که حکمرانی و تسلط بشر را بر طبیعت مستحکمتر میسازد. اثر بنیادی زیست‌شناسان آذربایجان نیز کاملاً برحق شایسته‌ی دریافت جایزه‌ی دولتی اتحاد شوروی گردیده است.

این جایزه در ازأ یک سلسه آثار علمی زیر عنوان «تهیه‌ی مبانی رشته‌ی جدید علمی-مبحث انرژی خاکساز، تأمین‌وراههای پیشرفت آن» که در سالهای ۱۹۷۳ تا ۱۹۷۸ بچاپ رسیده است بدو دانشمند زیر اعطا گردیده است: (۱) - و. ر. والوبویف، آکادمیسین سکرتر شعبه‌ی علوم زیست‌شناسی آکادمی علوم آذربایجان شوروی و عضو وابسته‌ی آکادمی علوم اتحاد شوروی. (۲) - س. علی‌یف مدیر انستیتوی خاکشناسی و آگروشیمی، عضو وابسته‌ی آکادمی علوم آذربایجان شوروی.

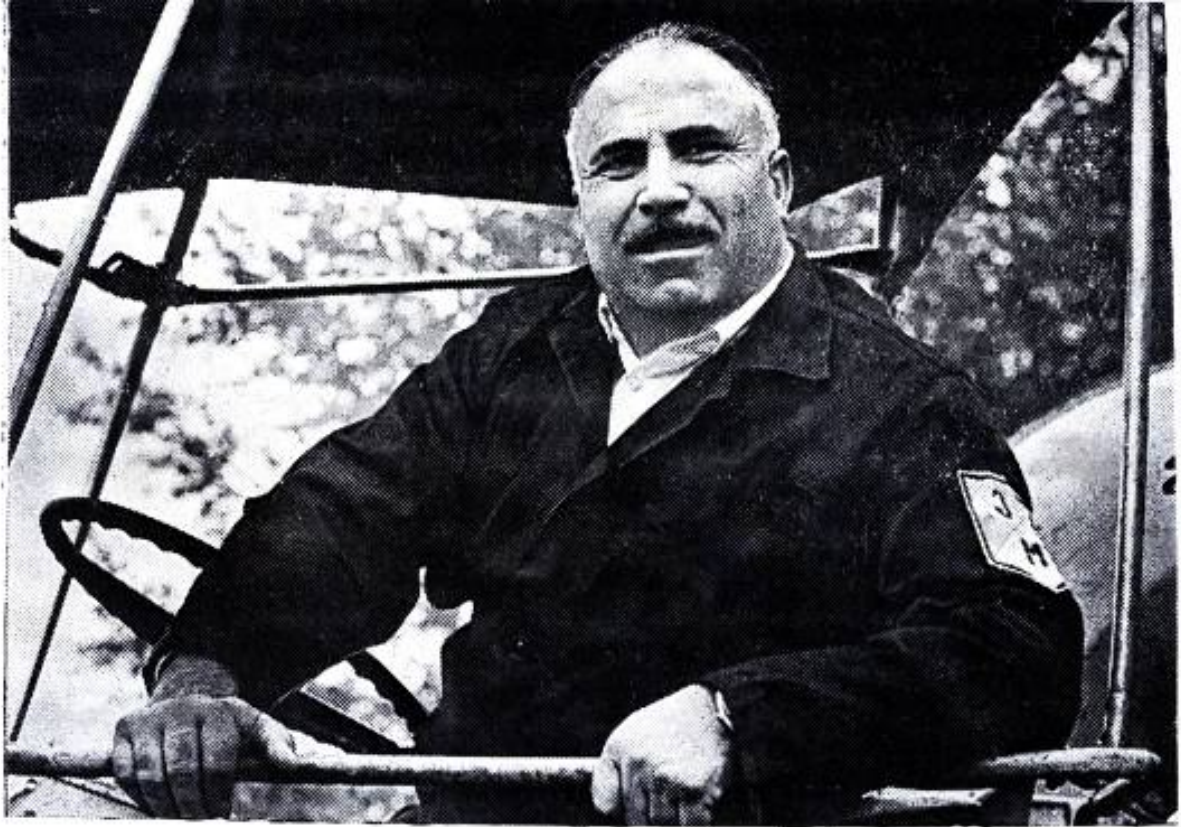
این دانشمندان در رشته‌ی کاملاً نوینی بی‌پروهمش پرداخته و موفق گشته‌اند که نه تنها این رشته‌ی بنیادی از علوم را پیریزی کنند، بلکه از همان ابتدا نیز بر جنبه‌های تطبیقی کاملاً آشکار آن تکیه نمایند. این امر، یعنی استفاده‌ی عملی از نتایج پژوهشها در اقتصاد ملی، درست همان است که حزب ما پیوسته دانشمندان شوروی را بطرف آن سوق میدهد.

هدف اساسی این کار علمی بزرگ و. ر. والوبویف و شاگرد پیروش س. علی‌یف عبارت از اینست که استفاده‌ی عملی از انرژی عظیم خورشیدی را در آذربایجان امکان پذیر سازند. از بالانس رطوبتی و حرارتی این سرزمین بمنظور افزایش بهره‌دهی محصولات کشاورزی استفاده نمایند و از هر هکتار زمین آبیاری شده سالیانه دوسه دفعه محصول بردارند.

دانشمندان که بر قوانین اصلی تبدیل انرژی در بیوسفر و بویژه در خاک دست یافته‌اند اهمیت عملی تناسب معین بیولوژیک و انرژی‌تیک را نشان دادند. در بدو امر چنین بنظر می‌رسد که بشر قادر بکنترل فعالیت این منبع روشنایی روزانه‌ی ما نبوده و انرژی حاصله از آنرا نمیتوان اداره نمود. اما بطوریکه میدانیم اشعه‌ی خورشید که در جریان فوتوسنتز توسط نباتات جذب میشوند خود یک ژنراتور نیرومند و دائمی هستند که تامین‌کننده‌ی حیات در کره‌ی زمین میباشد. پس لازم است طرق و وسایلی را جستجو کرد تا بتوان میزان بهره‌دهی این منبع مساعد را افزایش داد. تئوری انرژی خاکساز که توسط الوبویف و علمی‌یف تهیه شده است خورشید را نیز وادار می‌سازد که بطرز فعالتری در «زین‌ویبرگ» کردن خدمات آگروتکنیک شرکت نماید تا سیستم برنامه‌ریزی محصول فراوان تکمیل گردد و یا عالمتیرین ضریب کار مفید خود ثمربخشی اقتصاد روستایی و جنگلی را تامین نماید.

و. الوبویف و س. علمی‌یف در آزمایشگاه

جایز دی دولتی اتحاد شوروی بمناسبت دستاوردهای برجسته در کار و برداشت
محمول فراوان کشاورزی به نیازمندی، پنبه کار (در بالا) و امید علمی یاروف
انگور کار (در زیر) تعلق گرفت.

يك نمايش پرطنين

نمایش «هزارو يك شب» که درتئاتر اپرا و بالت آكادميك آذربايجان بنام ميرزا فتحعلی آخوندوف برصحنه آمد بعنوان يك رویداد مهم در هنر تئاتر و بمثابهی پیشرفت هنر رقص و بالت شوروی شناخته شد. این نمایش عالی که سراپا مشحون از ایده‌های عالی بشری است بسرعت توجه محافل اجتماعی را بخود جلب کرده، بصحنه‌های تئاترهای ورونژ، تبیلیسی، گورکی و مینسک نیز راه یافت.

فکرت امیروف، سازندهی موسیقی این بالت و هنرپیشهی ملی اتحاد شوروی، هنرمندی که از يك قریحهی اصیل و روشن برخوردار است، در این اثر مهارت و استادی خود را بطرز درخشانی بنمایش در آورده است. او ثابت کرده فرهنگ موزیکال، هنر رقص و بالت خاور زمین را خیلی خوب میشناسد.

کلکتیو هنری آفرینندهی بالت «هزار و یکشب».

بالا بردن سطح بدیعی و هنری بالت منوط بوحث عناصر متشکلهی آن، مربوط بکار ماهرانهی تهیهکنندگان بالت و اجراکنندگان عمدهی آن میباشد. درسیمای همین ایفاکنندگان است که آهنگساز توانسته است همفکران و همکاران خود را بیابد. اینها عبارتند از نائله نظیروا، استاد رقص، کارمند شایستهی هنر آذربایجان شوروی، ناظم رضایف، رهبر ارکستر و هنرپیشهی ملی جمهوری، طغرل نریمان بیگوف، نقاش ملی آذربایجان. مهارت عالی، درک دقیق نقش چهرهها نیز به تامیلا شیرعلیووا، هنرپیشهی ملی جمهوری و به رفائیل گریگوریان، هنرپیشهی شایستهی آذربایجان کمک کردند تا بتوانند سجایا و خصوصیات قهرمانان اصلی بالت، یعنی شهرزاد و شهریار را بخوبی نمایش دهند.

نمایش «هزارو یکشب» بدریافت جایزهی دولتی اتحاد شوروی برای سال ۱۹۸۰ نائل آمد. این امر نیز نه تنها نمودار شایستگی و مهارت سازندگان آن بوده، بلکه همچنین گواه بارز جدیدی است برشکوفایی هنر رقص و بالت در آذربایجان شوروی.

از زبان شرکت کنندگان در کنفرانس بشنوید

ما در آذربایجان هستیم، در سرزمینی که مردم آن همه ساله پلانهای بزرگی برعهده میگیرند و همه ساله نیز آنها را بیش از میزان مقرر انجام میدهند. بیایید از این نمونههای درخشان سرمشق بگیریم، یعنی برگفتههای خود جامهی عمل بپوشانیم، بگذار این نیز مبین مراتب سپاس و قدردانی ما نسبت بمردم آذربایجان در قبال ابتکارها و مهمان نوازیهای صمیمانه اش باشد.

نیکلای گریباچف، دبیر هیئت مدیرهی اتحادیهی نویسندگان شوروی، قهرمان کار سوسیالیستی.

ادبیات کثیرالملهی شوروی نقش مهمی در سرنوشت مردم ما برعهده داشته است. این ادبیات همواره بما کمک کرده است که امیدوار باشیم، درپیکار بخاطر زندگی نوین انسان ارادهای نیرومند داشته باشیم.

یان کوزاک، صدر اتحادیهی نویسندگان چکوسلواکی.

با احساسات اثر ناسیونالیستی

انترناسیونالیسم، احترام عمیق بتمام پدیده‌های زیبا، خوب و محصول نبوغ بشری، اینها هستند مشخصات جدایی ناپذیر هنر شوروی. این جنبه‌ها تجسم روشن خود را دریادمان صدرالدین عینی، اثر عمر الداروف، عضو وابسته‌ی آکادمی هنرهای زیبای اتحاد شوروی باز یافته‌اند. در روزهای جشن یکصدسالگی

پیکره‌ی صدرالدین عینی-سیمای مرکزی آنسامبل پیکر تراشی-معماری.

لنکران یکی از حاصلخیزترین مناطق آذربایجان بوده و از نظر تهیه محصول چای مقام دوم را در کشورمان الحراز مینماید. کشتزارهای بیکران و مستور از بوته‌های سبز تند چای تا کرانه‌های افق ادامه دارند. در سالهای اخیر میزان محصول چای لنکران تقریباً دو برابر شده است. هنگام جمع آوری برگ چای برای چایکاران این منطقه سرورا نگیزترین مواقع است. طبق یک سنت دیرین چایکاران در اینموقع جشن برداشت محصول میگیرند و این جشن با ترانه خوانی و رقص و پایکوبی همراه است.

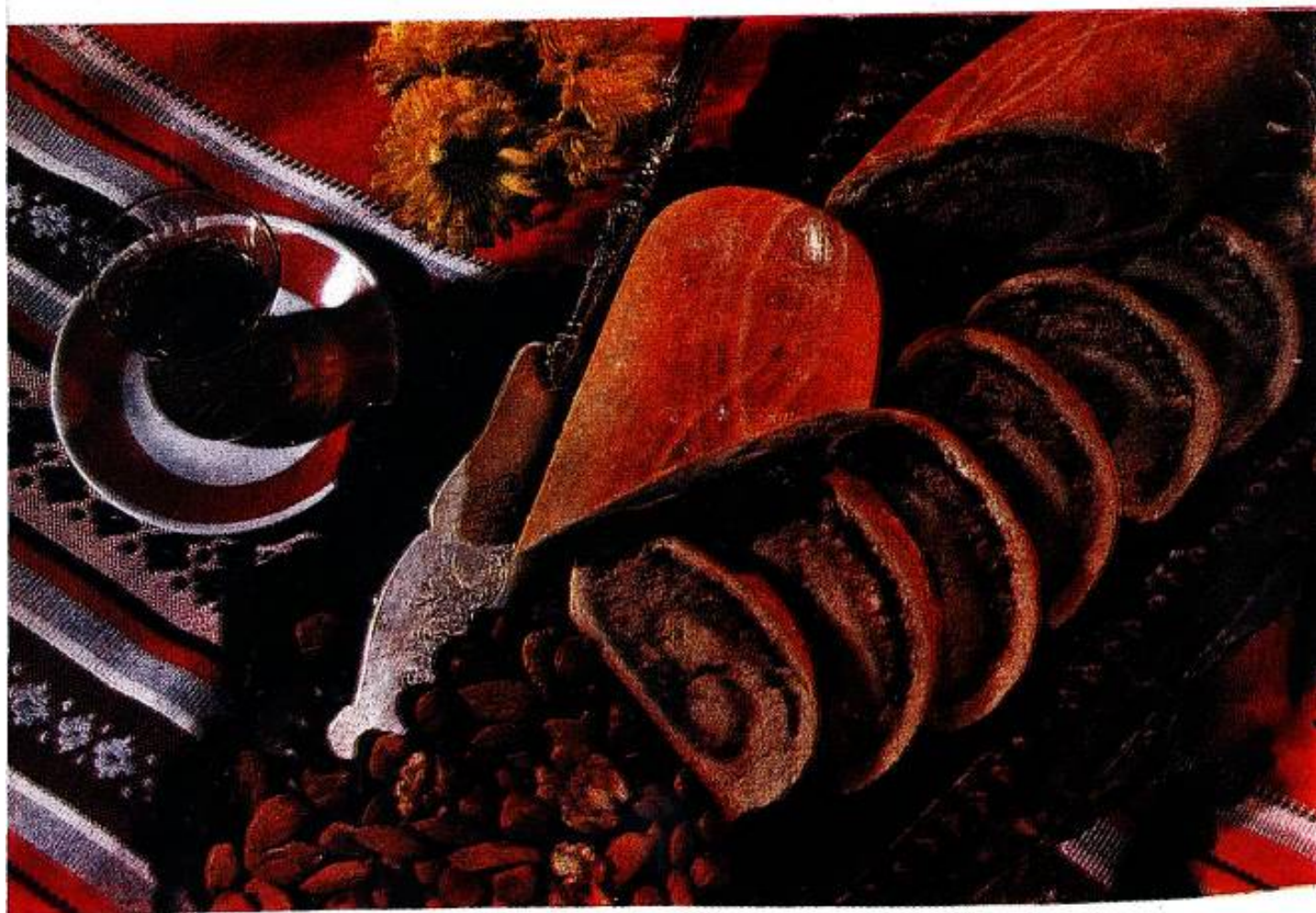
هر کس باذربایجان سفر میکند نان و نمک و مهمان نوازی این مردم را می بیند و بآن ایمان می آورد. آمدن مهمان بخانه بمنزله ی عید و جشن آن خانه است. و مسلماً اهل خانه با دقت تمام برای برگزاری مهمانی تدارک می بینند و با مجاهدت هر چه تمامتر لذیذترین و گواراترین خوراکیها را برای مهمان آماده می سازند. مطبخ آذربایجان از قدیم الایام از لحاظ تنوع فراوان خوراکیها و خورشها و مزه ها و چاشنیها و ادویه ی معطر خود شهرت دارد. آشپزی ملی آذربایجان هنری واقعی و حقیقی است که سنن چندین صد ساله و تجارب خردمندانه ی خلق را در خود جمع نموده است.

اما هیچ سفره ای، خواه سفره های عادی و خواه سفره های مهمانی، بدون چای، یعنی مطبو عترین نوشابه ی داغ آذربایجان برگزار نمیشود. چای را معمولاً در استکانهای کوچکی که قسمت فوقانی آن قلری بزرگتر است و «آرمودی

استکان» (استکان گلابی شکل) نامیده میشود مینوشند. چای نیز این رواج گسترده‌ی خود را مهون خواص مفید خود میباشد. چای بخوبی رفع عطش میکند و نیروی فعال بدن را حفظ مینماید. در آثار نظامی گنجوی، شاعر و متفکر بزرگ آذربایجان نیز از چای بعنوان يك نوشتابه نام برده میشود. ترانه‌ها و اشعار زیادی نیز پیرامون چای سروده شده و ضرب المثل‌های فراوانی در آن باره وجود دارد.

چای معطر را معمولا همراه با انواع شیرینی‌ها، مرباهای گردو و بادام و میوجات شکر می‌نوشند. شیرینی خاور زمین در سراسر جهان شهرت دارد، ولی شیرینی پزهای آذربایجانی رموز و پزهای کار خود را میدانند و آن رموز را بدقت در بین خود نگهداری میکنند. در آذربایجان انواع گوناگون حلوا، باقلاوا، روات و بیسکویت و دیگر شیرینی‌ها تهیه میشود.

دف و نقاره، تار و کمانچه طبل و سرنا آلات موسیقی ملی آذربایجان هستند. این آلات که چند صد سال از تاریخ ابداع آنها میگذرد امروز نیز در جمهوری ما رواج فراوانی دارند و مورد علاقه‌ی همگان میباشند. در اثر وجود همین آلات موسیقی ملی نه تنها آهنگها و ترانه‌های اولیه قدیمی آذربایجان همچنان نگهداری شده‌اند، بلکه موسیقی جدید و معاصر ملی نیز سیر تکاملی خود را طی مینمایند.

تولد نویسنده‌ی سترگ تاجیکستان که طبق قرار یونسکو برگزار شد این یادمان در شهر دوشنبه افتتاح گردید.

خود عمر الداروف متذکر میشود که الکساندر آگارونوف، معمار شایسته‌ی آذربایجان شوروی ورستم کریموف، معمار تاجیک جزء گروه سازندگان این یادمان هستند. اینها ضمن کارروی این یادمان کوشیده‌اند که رومانتيك افکار انقلابی، هومانيسمی را که آثار عینی مشحون از آنست و نیز پیوند خونین سرنوشت نویسنده را با زندگی خلقش در آن تجسم بخشند.

یادمان عینی يك مجتمع بزرگ پیکر تراشی و معماری است که شامل چهار ترکیب مجزای برنزی بوده و پیکر تمام قد نویسنده نیز در مرکز آن قرار داده شده است.

و. ا. تسیگال، هنرمند ملی اتحاد شوروی، عضو پیوسته‌ی آکادمی هنرهای زیبا میگوید که هنر پیکر تراشی الداروف، مشحون از هیجان و احساسات است. این پیکر تراش آذربایجانی در این اثر این خصوصیات خود را آشکار ساخته است: اوصورتگری استاد است، هنرمندی است که قادر با اجرای تعمیمات سمبولیک میباشد، پیکر تراشی است که میتواند وظیفه‌ی دشوار و پیچیده‌ی تهیه‌ی يك مجتمع کامل را طوری انجام دهد که از هر حیث هم گویا باشد و هم کامل. در این یادمان که بحق بدریافت جایزه‌ی دولتی اتحاد شوروی نائل آمد: شخصیت تمام عیار عینی، مزایای عالی بشری وی، خردمندی و خیرخواهی او بطرزی روشن وقانع‌کننده متجلی گردیده است.

از زبان شرکت کنندگان در کنفرانس بشنویید

برای ما نویسندگان سفر بباکو همیشه مایه‌ی مسرت و شادمانی است سفر بشهر بادها و جنگل بر جهای نفت، سفر بشهر سنن انقلابی که قهرمانان ۲۶ کمیسر جاویدان تاج افتخار آنرا تشکیل میدهد. برای ما سفر بباکو شادی آفرین است، چه در اینجا، نه تنها دوستان ما، یعنی نویسندگان ممتاز آذربایجان، بلکه تمام مردم آذربایجان نیز ما را چنین دوستانه و با آغوش باز فرا میخوانند.

گریگول آباشیدزه، صدر هیئت مدیره‌ی اتحادیه‌ی نویسندگان گرجستان، قهرمان کار سوسیالیستی.

دیدار در سوئیس سوئیس

هم‌اکنون چندین سال است که همه‌ساله روزهای اتحاد شوروی در سوئیس برگزار میشود و در جریان این روزها یکی از جمهوریهای متحده نمایندگی خانواده‌ی واحد ملل شوروی را برعهده میگیرد. در تابستان سال ۱۹۸۰ نیز فرستادگان جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان نمایندگان ذیصلاحیت فرهنگ‌کثیر المله‌ی شوروی بودند. و اینک ما توجه خوانندگان بولتن را بجزریان سفر آنها بسویس جلب میکنیم.

* * *

از برقراری تماسهای فرهنگی بین محافل اجتماعی آذربایجان شوروی و سوئیس مدت زمان نسبتاً کوتاهی میگذرد، ولی این تماسها باموفقیت‌گسترش می‌یابند. در تابستان ۱۹۸۰ نمایندگان جمعیت توسعه‌ی روابط فرهنگی بین سوئیس و اتحاد شوروی، رجال اجتماعی برجسته‌ی سوئیس، مهمانان انجمن دوستی آذربایجان بودند. ولی، مسلم است که درخشانترین نمایش تماسهای فرهنگی همانا روزهای اتحاد شوروی بودند که بانمونه‌ی جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان در سوئیس و در آستانه‌ی جشنهای شصت‌وسه سالگی اکتبر کبیر برگزار شد.

این روزها با مراسم گشایش رسمی نمایشگاهی از تصاویر و رسمها، هنرهای تطبیقی، عکسها و نقاشیهای کودکان آغاز شد که پیرامون آذربایجان، تاریخ و فرهنگ آن، دستاوردهای عظیم مردم آذربایجان در ساختمان جامعه‌ی کمونیستی حکایت میکردند. این نمایشگاه که در یک مجتمع نمایشگاهی عظیم در زوریخ تشکیل شد تعداد بسیار زیادی از بازدیدکنندگان را بخود جلب نمود. آثار زیبای استادان هنر ملی تزیینی-تطبیقی، یعنی‌کننده‌کارها و دیگر تزیینات باموفقیت قطعی روبرو شد. نمایش نقاشیهای بچه‌های آذربایجانی نیز بسیار موردپسند اهالی سوئیس قرار گرفت.

آرمان فورل، رئیس جمعیت توسعه‌ی روابط فرهنگی بین سوئیس و اتحاد شوروی، نماینده‌ی مجلس فدرال سوئیس ضمن نطق افتتاحیه‌ی خود در این نمایشگاه اظهار داشت که «دو سال قبل نیز من در باکو بودم. از همان موقع شیرین‌ترین خاطرات از این جمهوری، از طبیعت زیبا و از کوهستانهای آن که بسویس شباهت دارند در ذهنم باقی مانده است. مردم اینجا صمیمی و مهمان نوازند. خرسندم از اینکه اکنون اهالی سوئیس نیز بازندگی آذربایجان و باهنر آن آشنایی حاصل میکنند».

زوریخ مرکز برگزاری روزهای آذربایجان گردید. در این تدابیر هیئت نمایندگی انجمن دوستی و روابط فرهنگی آذربایجان با کشورهای خارجی سرپرستی قربان علی‌یف، وزیر تحصیلات عالی و تحصیلات متوسطه‌ی اختصاصی آذربایجان، گروه زیادی از استادان هنر جمهوری نیز شرکت داشتند. سفرکنسرتی هنرپیشگان آذربایجان از شهر بازل، یکی از بزرگترین شهرهای سوئیس آغاز شد. جشنواره‌های سالیانه‌ی بازل نه تنها در سوئیس، بلکه در کشورهای مجاور نیز از شهرت گسترده‌ای برخوردار است. برای هنرپیشگان ما هنرنمایی در چنین شهری با چنین سنز سرشار از زندگی ذوقی و بدیعی نه تنها مایه‌ی افتخار، بلکه بسیار پر مسئولیت نیز بود. اما وقتی

فرستادگان آذربایجان در فرودگاه شهر زوریخ.

مشاهده کردیم تماشاچیان بزرگترین تالار کنسرت شهر را کاملاً پر کرده و هنرنمایی استادان هنر آذربایجان را بگرمی استقبال میکنند مسرت خاطر زایدالوصفی دست داد.

پس از هریک از پرده‌های کنسرت صدای کفزدنها و فریادهای «براوو! بیس!» در تالار طنین انداز میشد. هنرنمایی مسلم ماگومایف، هنرپیشه‌ی ملی اتحاد شوروی مورد ارزشیابی بسیار عالی قرار گرفت. المیرا رحیموا، زیبا بابازاده، هنرپیشگان شایسته‌ی آذربایجان شوروی، موزیسینها، نوازندگان آلات موسیقی ملی مردم سوئیس را با هنر خود مفتون ساختند. کنسرت پایانی نیز تأثرات بسیار خوبی برجای گذاشت. این کنسرت توسط رشید بهبودوف، هنرپیشه‌ی ملی اتحاد شوروی، قهرمان کار سوسیالیستی اجرا شد که رهبری همه‌ی کلکتیو هنری شرکت‌کننده در مراسم را نیز برعهده داشت.

هنر شناس بازلی گ. ا. رتی اظهار داشت: «ما استادان بزرگی را بر روی صحنه دیدیم که در هنر خود ماهر بودند، مردم خود و فرهنگ باستانی آنرا دوست میداشتند». این‌تنها یکی از جمله تقریظهای بسیار زیادی بود که پیرامون هنرنمایی هنر پیشگان ما بیان شد. کنسرتهای هنرپیشگان آذربایجانی در شهرهای بیهن، زوریخ، لوگانو، لوزان و ژنو نیز باموفقیت کاملی همراه بود.

در شهر زوریخ مراسم دیدار هیئت نمایندگی و استادان هنر آذربایجان با فعالان جمعیت توسعه روابط فرهنگی بین سوئیس و اتحاد شوروی برگزار شد. این دیدار در تالار بزرگ و مملو از جمعیت خانهدی خلق برگزار شد که و. ا. لنین در سالهای ۱۹۱۶ و ۱۹۱۷ غالباً بدانجا میرفته است.

حاضران در جلسه باعلاقمندی فراوان بسخنان قربان علی‌یف، صدر هیئت نمایندگی پیرامون تاریخ و وضع امروزی افتخار آفرین آذربایجان، کامیابیهای آن در تمامی رشته‌های اقتصادی و فرهنگی گوش فرا دادند. و. س. لاوروف، سفیر اتحاد شوروی در سوئیس طی سخنان خود در این دیدار از فعالان این جمعیت بمناسبت این پذیرایی گرم سپاسگزاری کرد، کامیابیهای آنان را در فعالیت‌های خیرخواهانه‌شان بخاطر صلح و دوستی بین‌الملل خواستار شد.

سپس هنرپیشگان ما برای دوستان سوئسی خود کنسرت دادند. ز. لخلیاتر، بانوی فعال جمعیت نیز در پایان این کنسرت چنین گفت: «مدتها است چنین کفزدنهای شورانگیز و شعارهای پرهیجان تماشاچیان این تالار بزرگ کنسرت را ندیده بودیم. ما با هنری بزرگ روبرو شدیم که مشحون از خوشبینی بود و سرور و شادی در مردم می‌آفرید». اگر گفته شود که در این روزها بر تعداد دوستان کشورمان در سوئیس افزوده شده است مبالغه نخواهد بود.

در نمایشگاه هنرهای ملی-تطبیقی آذربایجان.

بلافاصله پس از کنسرت نیز عده‌ای به آناتولی تودلی، صدر شعبه‌ی زوریک جمعیت مراجعه کرده پرسیدند که چگونه میشود بعضویت این جمعیت درآمد؟

فرستادگان آذربایجان با علاقمندی و شور و شوق و آفری با محلهای مرتبط بانام لنین در زوریک آشنا شدند. بسیار دلپذیر و خوش آیند بود که باردیگر نیز میدیدیم کارگران و مردم ساده‌ی سویس باچه توجه و مواظبتی خاطرات و یادگارهای پیشوای پرولتاریای جهان را در کشورشان گرامی داشته و حفظ میکنند. مهمانان آذربایجان در زوریک بخیابان شپیگل اشتراسرکه ولادیمیرایلیچ در خانه‌ی شماره‌ی ۱۴ آن زندگی میکرد رفتند و دسته گلهایی برپای لوحه‌ی یادبودی که در آنجا نصب است نثار کردند.

برنامه‌ی این روزها برنامه‌ای بس وسیع و رنگارنگ بود. در این برنامه نه تنها کنسرتها و دیدار بانمایندگان محافل اجتماعی سویس و تشکیل نمایشگاهها، بلکه هفته‌ی طبخی آذربایجان، نمایش هنرپیشگان آذربایجانی در تلویزیونهای

شهرهای لوگانو و لوزان نیز منظور شده بود. برنامه‌ی این روزها در مطبوعات سوئیس نیز بازتاب گسترده و مطبوعی یافت. روزنامه‌های «فورورترس»، «اونزره ولت»، «نویه زوریخر زیتونگ» و غیره نیز مطالبی پیرامون هنرپیشگان آذربایجانی، نمایشگاه‌های آذربایجان و ویژگیهای مطبخ آن انتشار دادند. روزنامه‌ی «تریبونا» که در بازل منتشر میشود کنسرت هنرپیشگان ما را «نمایش بینظیر و معجزه‌ی سال» نامید.

دیدار از سرزمین سوئیس، کشوری که دارای مردمی کار دوست و با استعداد بوده، طبیعتی بس زیبا، فرهنگی بغایت اصیل و چند زبانی دارد تأثیری دلپذیر و مسرتبخش در شرکت‌کنندگان آن برجای گذاشت، زیرا این دیدار بخاطر برقراری صلح و تفاهم بین‌ملل صورت گرفته بود.

ای. عمروف، خبرنگار «آذراینفورم»

از زبان شرکت‌کنندگان در کنفرانس بشنوید

من و همکاران ویتنامی من که در کارهای کنفرانس شرکت‌ورزیدیم از پیام شادباش لئونید برژنف دچار هیجان عمیقی گشتیم. در این پیام توجهات و مواظبت‌های حزب کمونیست نسبت به ادبیات، نسبت بنویسندگان، کسانی که در اتحاد شوروی بهترین شرایط ممکنه برای کارهای آفرینندگی آنان فراهم شده، تجلی مشخص نوین خود را باز یافته است.

این دومین دفعه‌ایست که من بباکو میایم. شهر شما در اینمدت بازهم زیباتر شده است. در چهره‌ی اشخاصی که ما در اینجا با آنها برخورد کردیم آثار اعتماد و اطمینان باینده، آثار خوشبختی و سعادت نمایان است. ولی جالبترین چیزی که ما در اینجا دیدیم همانا کودکان بودند. بلی، این کودکان شاد و زیبا. برنویسندگان است که بهترین سخنان خود را بخاطر آینده‌ی این کودکان و بخاطر صلح در کره‌ی زمین بگویند.

نگوئن کوانگ شانگ،

عضو هیئت مدیره‌ی اتحادیه‌ی نویسندگان جمهوری سوسیالیستی

ویتنام

پیوندهای دوستی محکم میشوند

جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان نیز مانند دیگر جمهوریهای شوروی در گسترش و استحکام پیوندهای دوستی، اقتصادی و فرهنگی اتحاد شوروی با جمهوری دموکراتیک خلق لائوس شرکت فعال دارد. بنگاههای آذربایجان سفارشات تهیهی آلات و ابزار صنعتی و کشاورزی را برای اقتصادیات لائوس انجام میدهند، در مدارس عالی و در هنرستانهای باکو کادرهای متخصص برای کشور دوست آماده میشوند.

بمنظور تأسیس شعبه‌ی جمعیت «اتحاد شوروی-لائوس» در آذربایجان جلسه‌ی مؤسسان تشکیل گردید. بنگاههای صنعتی، آموزشگاهها، بنگاههای علمی و فرهنگی نیز ضمن بیان اراده و احساسات محافل وسیع اجتماعی جمهوری ما، ابتکار ایجاد این شعبه را مورد پشتیبانی قرار دادند.

م. ی. قاضی‌یف، وزیر تأمینات اجتماعی آذربایجان شوروی، ا. امانوف، استاد حفار اداره‌ی حفاریات علی‌بایراملی، قهرمان کار سوسیالیستی، پروفیسور ر. سلطانوف، معاون رئیس دانشگاه دولتی آذربایجان بنماینده‌ی از طرف گروه مبتکران ایجاد این شعبه اظهار داشتند که تأسیس شعبه‌ی جمعیت «اتحاد شوروی-لائوس» سبب تحکیم بازم بیشتر تماسهای بین جمهوری ما و جمهوری دموکراتیک خلق لائوس گردیده، موجبات آشنایی زحمتکشان آذربایجان با تاریخ و فرهنگ غنی مردم لائوس و تحکیم ارتباطات بین‌المللی آذربایجان شوروی را فراهم میسازد.

اعضای هیئت نمایندگی انجمن «لائوس-اتحاد شوروی» بهنگام پذیرایی در انجمن دوستی آذربایجان.

سوتخاموونگ لاوان، دوشیزه‌ی دانشجوی انستیتوی نفت و شیمی آذربایجان نیز بنماینده‌ی ازسوی جوانان دانشجوی لائوسی از زحمتکشان آذربایجان بمناسبت این ابراز احساسات دوستانه بمردم لائوس که عبارت از ایجاد شعبه‌ی جمعیت «اتحاد شوروی-لائوس» در آذربایجان است بگرمی تشکر نمود. شرکت‌کنندگان در این جلسه همچنین هیئت نمایندگی جمعیت «لائوس-اتحاد شوروی» را که مخصوصاً بهمین منظور بباکو آمده بود بگرمی خوش آمد گفتند.

سومسانیت‌کخامبان، صدر هیئت نمایندگی، معاون صدر کمیته‌ی کار و دستمزدهای جمهوری دموکراتیک خلق لائوس و دبیر کل جمعیت «لائوس-اتحاد شوروی» چنین گفت:

مناسبات لائوس و اتحاد شوروی بر پایه‌ی اصول مارکسیسم-لنینیسم و انترناسیونالیسم سوسیالیستی گسترش می‌یابد. مردم ما برای کمک و پشتیبانی همه‌جانبه‌ی اتحاد شوروی کبیر، دوست صمیمی و بی‌تمنای مردم لائوس ارزش ممتازی قائل میباشند. مادر صددهستیم تجارب تاریخی ساختمان سوسیالیسم را در اتحاد شوروی فرا گیریم تا در آینده نیز بخاطر برقراری سوسیالیسم

در سرزمین لائوس و در راهی که اکتبر کبیر ولین کبیر بما ارائه داده‌اند گام برداریم. تاسیس شعبه‌ی جمعیت «اتحاد شوروی-لائوس» در جمهوری آذربایجان، جمهوری‌ای که کامیابی‌های عظیمی در کلیه‌ی شئون حیاتی بدست آورده است، گام مهم نوینی در راه تحکیم بازهم بیشتر دوستی بین لائوس و اتحاد شوروی می‌گردد. من بنمایندگی از سوی مردم لائوس پیروزی‌های نوین مردم آذربایجان را در این جنبش همگانی بمنظور استقبال شایسته‌ی بیست و ششمین کنگره‌ی حزب کمونیست اتحاد شوروی آرزو مینمایم.

از زبان شرکت‌کنندگان در کنفرانس بشنوید

بگذار نویسندگان آسیا، افریقا و امریکای لاتن آثار نوینی بنام دموکراسی، ترقی اجتماعی، صلح و سوسیالیسم در سراسر جهان بنویسند. بگذار نویسندگان آذربایجان احساسات دوستی و پیکار مشترک خلق‌های کبیر افغانستان و شوروی را بیان نمایند. زنده باد مردم قهرمان باکو!

پنجشیری غلام دستگیر. شاعر، عضو بوروی سیاسی حزب دموکراتیک خلقی افغانستان.

سوژدی دائمی آزادی و محبت

آثار قارا قارایف، آهنگساز برجسته‌ی معاصر، قهرمان کار سوسیالیستی و دارنده‌ی جایزه‌ی لنینی از لحاظ وسعت دامنه، رنگارنگی سوژه، احساسات شهروندی‌عالی و در عین حال نفوذ عمیق در اندیشه و احساس انسان و درک کلیه‌ی سایه روشنهای آنها ممتاز است. موضوعهای آزادی و محبت در بین آثار قارا قارایف مقام ویژه‌ای دارند و بارها تجسم زیبای بدیعی خود را در سیماهای موزیکال آهنگساز باز یافته‌اند.

چند سال پیش از این قارا قارایف و پسرش فرج، آهنگساز با استعداد جوانی که هم اکنون بعنوان سازنده‌ی بالت آثار سمفونیک و مجلسی باموفقیت قدم در صحنه‌ی هنر نهاده است، موسیقی فیلم «قوبا» را که ساخته‌ی مشترک فیلمبرداران استودیوهای «لنفیلم» و «دفا» (جمهوری دموکراتیک آلمان) است تهیه نمودند. این موسیقی تا حدود زیادی باعث موفقیت فیلم مزبور گردید که چندین جایزه‌ی بین‌المللی نیز گرفته است. اخیراً بار دیگر دو آهنگساز خویشاوند بسیمای هنرمند نقاش سترگ اسپانیولی روی آورده، سمفونی «لاکینتا دلسوردو» (خانه‌ی مردکر) خود را بنام این خانه که فرانسیسکو قویا سالهای آخر عمرش را در آن گذرانده است اختصاص دادند.

این سمفونی بشیوه‌ی معاصر تهیه شده و از لحاظ آهنگ خود بموسیقی ملی اسپانیا نزدیک است. هر کدام از سه قسمت این اثر بازتابی از مراحل

قارا قارایف بهمراه پسرش فرج قارایف در یکی از لحظات آفرینندهی هنری.

سه‌گانه‌ی زندگی دشوار و فاجعه‌آمیز این هنرمند، شکل‌گیری جهان‌بینی این انسان‌دوست و این مبارز راه آزادی می‌باشد. این پرده‌ی موزیکال با مرثیه‌ای برای این قهرمان که در راه آزادی اسپانیا جان فدا کرده است ختم می‌شود. در قسمت پایانی این سمفونی گروه همخوانان و ارکستر نیز باطن‌نطنه‌ی خاصی «زنده باد اسپانیا» و «زنده باد آزادی» را می‌خوانند.

موضوع اسپانیا زمانی در گراورهای سمفونیک مشهور قارا قارایوف بنام «دون کیشوت» بطرز درخشانی متجلی گردید و با موفقیت کامل در میهن سروانتس کبیر نیز بصحنه آمد. در حال حاضر نیز این آهنگساز سرگرم کار روی بالت «دون ژوان» است که از روی افسانه‌ی قدیمی اسپانیولی تهیه شده و سوژه‌ی آن بارها مورد استفاده‌ی کلاسیکهای ادبیات جهانی و آهنگسازان سترگ و هنرمندان واقع شده است.

و اینست آنچه قارا قارایف پیرامون اثر جدید خود میگوید: بطوریکه معلوم است سیمای دون ژوان، این اصیل‌زاده‌ی اسپانیولی و کسیکه بعنوان یک زیرپاگذارنده‌ی گستاخ موازین اخلاقی جامعه‌ی فئودالی کاملاً بناحق شهرت غم‌انگیزی کسب کرده است. بارها منبع الهام بسیاری از نمایندگان رشته‌های مختلف هنر بوده است. اما هنرمندان واقعی، آنهاکه از یک دید متری برخوردارند، نادرستی این قضاوتهای ریاکارانه را خاطر نشان ساخته بتمجید جنبه‌های بشردوستانه‌ی انسانی پرداخته اند که عاشق زندگی است، بی‌اختیار تسلیم شادمانیهای آن میگردد، در لحظات دشوار نیز جسارت و مردانگی بخرج داده است. من نیز قهرمان بالت آینده‌ی خود را صرفاً چنین تصور میکنم. کسیکه از نظر آرمانهای عالی‌خود، از نظر روح رومانتیک خودمانند دون کیشوت برای من ارزنده و گرامی است.

لیبرتوی این بالت توسط ی. گریگورویچ رهبر ارشد بالت «بالشوی تئاتر» آکادمیک، دولتی اتحاد شوروی و دارنده‌ی جایزه‌ی لنینی ساخته شده و خود وی نیز آنرا بر صحنه‌ی این تئاتر نامدار خواهد آورد.

قارا قارایف بموازات کار روی بالت «دون ژوان» سرگرم کار روی بالت «لیلی و مجنون» نیز میباشد. این دومین باری است که این آهنگساز برجسته بمیراث ادبی جاویدان نظامی روی می‌آورد. میدانیم که این منظومه از سرنوشت فاجعه‌آمیز دلدادگان صحبت میکند و این منظومه جزئی از «خمس» ی این شاعر سترگ را تشکیل میدهد. منظومه‌ی سمفونیک «لیلی و مجنون» در بین آثار قارا قارایف مقام برجسته‌ای دارد و بدریافت جایزه‌ی دولتی اتحاد شوروی نیز نائل آمده است. قارا قارایف ضمن صحبت خود با خبرنگار ما اظهار داشت که موسیقی بهتر از هر رشته‌ی هنری دیگر با آثار نظامی عجین میگردد، درهم می‌آمیزد، سوژه‌ها و رنگهای فراوانی را اذرون آن آثار بدست می‌آورد. اما کار همزمان روی این بالتهای مختلف بهیچوجه ذهن مرا مغشوش نمیسازد، بلکه برعکس، بمن کمک هم میرساند. گواه اثبات این مدعای من اینست که در عرض چنین مدت کوتاهی قسمت عمده‌ی موسیقی هردو اثر را حاضر کرده‌ام. «لیلی و مجنون» در جریان یک همکاری نزدیک با رفیق آخوندوا و مقصود محمدوف، همفکران و دوستان من، هنرپیشگان ملی آذربایجان شوروی تهیه میشود. در سالهای اخیر این دو هنرمند که بعنوان سازندگان بالت نه‌تنها در تئاترهای باکو

و دیگر شهرهای کشورمان، بلکه در خارجه نیز فعالیتهای فراوان و پر ثمری داشته‌اند. «لیلی و مجنون» بوسیله‌ی این دونفر در تئاتر اوپرا و بالت آکادمیک دولتی آذربایجان بنام میرزا فتحعلی آخوندوف بر صحنه خواهد آمد. ما تصمیم داریم که در موسیقی و در تهیه‌ی پیکره‌ی رقص سوژه‌ی جاویدان و عالی آزادی و محبت راکه بر مرگ نیز غالب می‌آیند ترنم نماییم.

از زبان شرکت‌کنندگان در کنفرانس بشنوید

اتحاد شوروی بجنبشهای رهایی بخشی ملی در سراسر جهان کمک می‌رساند. این دولت طرفدار رهایی مردم در تمام اکناف کره‌ی زمین است. این نیز زاینده‌ی اعتماد انقلابی و افکار انقلابی وی میباشد. دوستی خلل ناپذیر بین مردم اتحاد شوروی و جنبشهای رهایی‌بخش ملی در کره‌ی زمین ضامن معتبر صلح در سراسر جهان است.

عبدالرحمان الخمیسی، شاعر، برنده‌ی جایزه‌ی بین‌المللی
لنینی «بخاطر تحکیم صلح بین‌الملل» (مصر).

در آذربایجان شرایط بسیار خوب و مساعدی برای کار فراهم شده است. نسل جدیدی از مردم شوروی بوجود آمده است که همگی از زحمتکشان و وطنپرستان فعال عبارتند. ما نویسندگان میتوانیم با اشتراك در این پیروزیها و کامیابیهای برجسته برخورد ببالیم. یقین داریم که این پیروزیها در آینده نیز ادامه خواهند یافت.

رسول حمزه‌تف، صدر هیئت مدیره‌ی اتحادیه‌ی نویسندگان
داغستان، قهرمان کار سوسیالیستی، دارنده‌ی جایزه‌ی لنین.

چراغهای درشکه‌های باکو

تلق ... تلق ... تلق ... صبح زود صدای سم اسبهایی که جفتی بدرشکه‌های قدیمی بسته شده اند بگوش میرسد. اسبها درست مثل اینکه از قرن گذشته آمده باشند، در حالیکه دستهای ماهر درشکه‌چیهای قدیمی مهاریهایشان را در دست گرفته اند، روی آسفالت خیابانهای پایتخت جمهوری که اینک بکلی دگرگون شده‌اند یورتمه میروند.

اوتوموبیل‌های چست و چالاک با رنگهای مختلف نیز که در راه خود باین درشکه‌ها برمیخورند با احترام را هرا بروی این وسایل نقلیهی «جاندار» باز میکنند. در سیمای رانندگان نیز تبسم قابل درکی دیده میشود: آخر آنها میدانند که این درشکه‌ها زودتر باید بایستگاه، یعنی کنار برج «قز قلعه‌سی» (قلعه دختر) برسند. این درشکه‌ها يك روز کار و تلاش در پیش دارند.

واینک اتوبوسهای گول‌پیکر «ایکاریوس» آهسته و با تائنی بطرف ایستگاه می‌آیند. جهانگردان نیز دسته دسته و با تبسم از سانون راحت و زیبای اتوبوسها پیاده میشوند و بطرف درشکه‌ها میروند. بندرت اتفاق میافتد که یکی از مهمانان باکو بخواهد از لذت سواری یکی دوساعتهی این درشکه‌های قدیمی چشم بپوشد. گرفتن عکس‌ریادگاری نیز فراموش نمیشود. برای جهانگردان این امر يك صحنه‌ی غیر عادی است. اما برای درشکه‌چیها چه؟

شما خواهید گفت که این کار عادی آنها است. اما برای هیبت قلی‌یف که اینک بیش از نیم قرن است روی نشیمن درشکه می‌نشیند، این کار عادی نیست. زندگی است.

خود هیبت قلی‌یف میگوید: سابق براین، وقتی که هنوز ماشینها خیلی کم بودند من مردم را از ایستگاه راه آهن بدهات آبشرون میبردم. اما پس از آنکه قطارهای الکتریکی پیدا شد من دیگر در شهر کار میکنم. من حالا ۷۶ ساله هستم. البته، سخت است، ولی زندگی خود را هم بدون اسب نمیتوانم تصور کنم.

گردش با درشکه بعنوان مراسم پایانی هر رویداد مهم عادت اهالی باکو گردیده است.

بایرام علی‌یف نیز بعلامت تصدیق گفته‌های هیبت قلی‌یف سرتکان میدهد: — «من هم همینطور. من نیز بدون اسبها نمیتوانم زندگی کنم. آخر، من هم پدر بزرگم و هم پدرم درشکه‌چی بودند».

جهانگردان می‌ایند و روی دوشکچه‌های درشکه می‌نشینند. هیبت کیشی در حالیکه عذر می‌خواهد مهاریهارا تکان میدهد . . .

تلق ... تلق ... تلق ... بازهم صدای سم اسبها با آهنگ وجد آفرینش بر پهنه‌ی آسفالت خیابان شهر قدیم بگوش میرسد.

عصر هنگام فرا میرسد ... هزاران لامپ چراغ برق در خیابانهای باکو روشن میشود. چند چراغ نیز بر آنها افزوده میگردد، اینها چراغهای درشکه‌های قدیمی باکو هستند.

بخش خبری

طبقات زیر زمینی گاز

نخستین مخزن زیر زمینی دو طبقه‌ی گاز کشور در آذربایجان ساخته شده است. این مخزن توسط گروهی از کارمندان انستیتوی علمی-پژوهشی و طرح-ریزی اتحاد شوروی، مأمور انتقال و اصلاح گاز طبیعی بسرپرستی ف. ت. آقایف، رهبر آزمایشگاه حفظ زیرزمینی گاز طرح‌ریزی شده بود.

مزایای روشن نگهداری «سوخت آبی‌رنگ» در طبقات متعدد زیرزمین آشکار است. عملاً نیز با تعداد واحدی از پرسنل خدمتی و پارک اداره‌ی تلمبه‌خانه میتوان حجم گاز انبار شده در زیرزمین را بمقدار قابل توجهی افزایش داد. این امر نیز باعث میشود که معرف‌کنندگان این سوخت گرانبها بطرز اطمینان بخش با این ماده تامین شوند.

تهیه‌ی مخازن عظیم زیرزمینی گاز از جمله مسائل مبرمی است که حل آن مورد توجه قرار «راههای اساسی ترقی اقتصاد ملی اتحاد شوروی در سالهای ۱۹۷۶ تا ۱۹۸۰» بوده است. هنوز آن زمان چندان دور نیست که بدلیل عدم گنجایش کافی در «انبار»های زیرزمینی گاز طبیعی در فصل تابستان گاز سوزانده میشد و در زمستان نیز کمبود شدید آن احساس میگردد. پژوهشهای دانشمندان آذربایجان که هم‌اکنون سرگرم ایجاد عظیمترین مخزن زیرزمینی گاز کشور هستند بحل مسئله‌ی تامین یکنواخت جمهوریهای ماوراء قفقاز از لحاظ «سوخت آبی‌رنگ» کمک خواهد نمود.

مأمورین سلکسیون آذربایجان نوع جدیدی از ذرت بنام «شیروان-۱» را بعمل آورده‌اند. این نوع جدید از لحاظ زودرسی فوق‌العاده امتیاز ویژه‌ای دارد: این گیاه که بلافاصله پس از دروگندم کاشته میشود سه‌ماه پس از کشت، یعنی در ظرف ۹۰ تا ۱۰۵ روز محصول میدهد.

بعمل آورنده‌ی این نوع جدید ذرت نیز آکادمیسین آ. م. قلمی‌یف، رئیس شعبه‌ی انستیتوی نسل‌شناسی و سلکسیون آکادمی علوم آذربایجان شوروی میباشد. نامبرده به خبرنگار ما چنین گفته است:

برداشت دونوع محصول غله در ظرف یکسال وظیفه‌ی مبرم ما است و این وظیفه روزبروز تحقق‌پذیرتر و عملی‌تر میگردد. چندسال قبل آکادمی علوم کشاورزی اتحاد شوروی بنام لنین توصیه نمود که نباتات پیوندی ساده‌را بر پیوندهای مرکب ترجیح دهیم و برای آنها برتری قائل شویم. اتفاقاً «شیروان-۱» نیز یکی از همین انواع ذرت پیوندی ساده است.

این گیاه را در ماه ژوئیه در زمین آزمایشی انستیتو کاشتند تا از آن تخم بگیرند. از یک هکتار زمینی که برای پرورش این نوع جدید اختصاص یافته بود در آخر ماه سپتامبر و اوایل ماه اکتبر محصول جمع‌آوری شد. این محصول نیز خیلی پر بهره بود، بدین معنی که از یک هکتار زمین مزبور ۷۰ کنتال ذرت خوشه‌ای بدست آمد که پس از پاک شدن ۵۰ کنتال دانه‌ی ذرت باقی ماند و این ذرت نیز همانند غله دارای کیفیت و نمودارهای عالی بود. تجزیه‌ی شیمیایی نیز وجود چربی زیاد را در این نوع ذرت نشان داد: این میزان ۱۴ درصد بود و حال آنکه نمودار عادی چربی در ذرت از ۴ تا ۶ درصد است.

کمیسیون دولتی آزمون انواع محصولات کشاورزی، جمعی وزارت اقتصاد روستایی اتحاد شوروی نیز نوع «شیروان-۱» از ذرت را که در آذربایجان بعمل آمده است پذیرفته و هم اکنون مورد آزمون است.

کامیابی پیانوزن جوان

پیانوزن جوان آذربایجانی واقف حسنوف در مسابقه‌ی بین‌المللی «بیوتی» برنده‌ی جایزه اعلام گردید. این شهر وندما باتفاق همکارش کلادیئوس تومسکی از جمهوری فدرال آلمان مشترکاً جایزه‌ی دوم را بدست آوردند.

این مسابقه که بنام بیوتی، آهنگساز برجسته تاسیس یافته و هم اکنون ۳۱ سال است که طبق یک سنت قدیمی در شهر ورچلی ایتالیا برگزار میشود، کامیابیهای مکتب پیانوزنی شوروی را بنمایش گذاشت و شکوفایی فرهنگ ملی ایفایی ملل برادر شوروی را در خود متجلی ساخت.

واقف حسنوف که تربیت یافته‌ی کنسرواتوار دولتی آذربایجان بنام عزیز حاجی بیگوف است، پس از پایان تحصیل نیز هنر خود را در مسکو نزد پروفیسور دمیتری باشگیروف تکمیل نمود.

واقف موسیقی‌دانی است که از امکانات خارق‌العاده‌ی برخوردار میباشد. هنر وی از لحاظ الهام، تعمق در درک فواصل و مهارت در ایفای ممتاز است. نامبرده این خصوصیات خود را برای نخستین بار در مسابقه‌ی ماوراء قفقاز ایفاگران جوان در ۱۹۷۲ بمعرض نمایش در آورد. در آن مسابقه وی جایزه‌ی نخست را از آن خود ساخت. دقت و پشتکار فراوان و استعداد زیاد نیز بوی کمک کردند تا برنده‌ی جایزه‌ی مسابقه‌ی شود که در آن بیش از ۹۰ نفر پیانوزن خارجی شرکت داشتند.

واقف حسنوف هم‌اکنون سومین نماینده‌ی فرهنگ ایفایی آذربایجان است که استادی و مهارت وی در مسابقه‌ی پیوتی مورد تقدیر قرار گرفته است. قبلاً نیز خواننده فیدان قاسموو پیانوزن الوینا زینالوا برنده‌ی جایزه‌ی این مسابقه بوده‌اند.

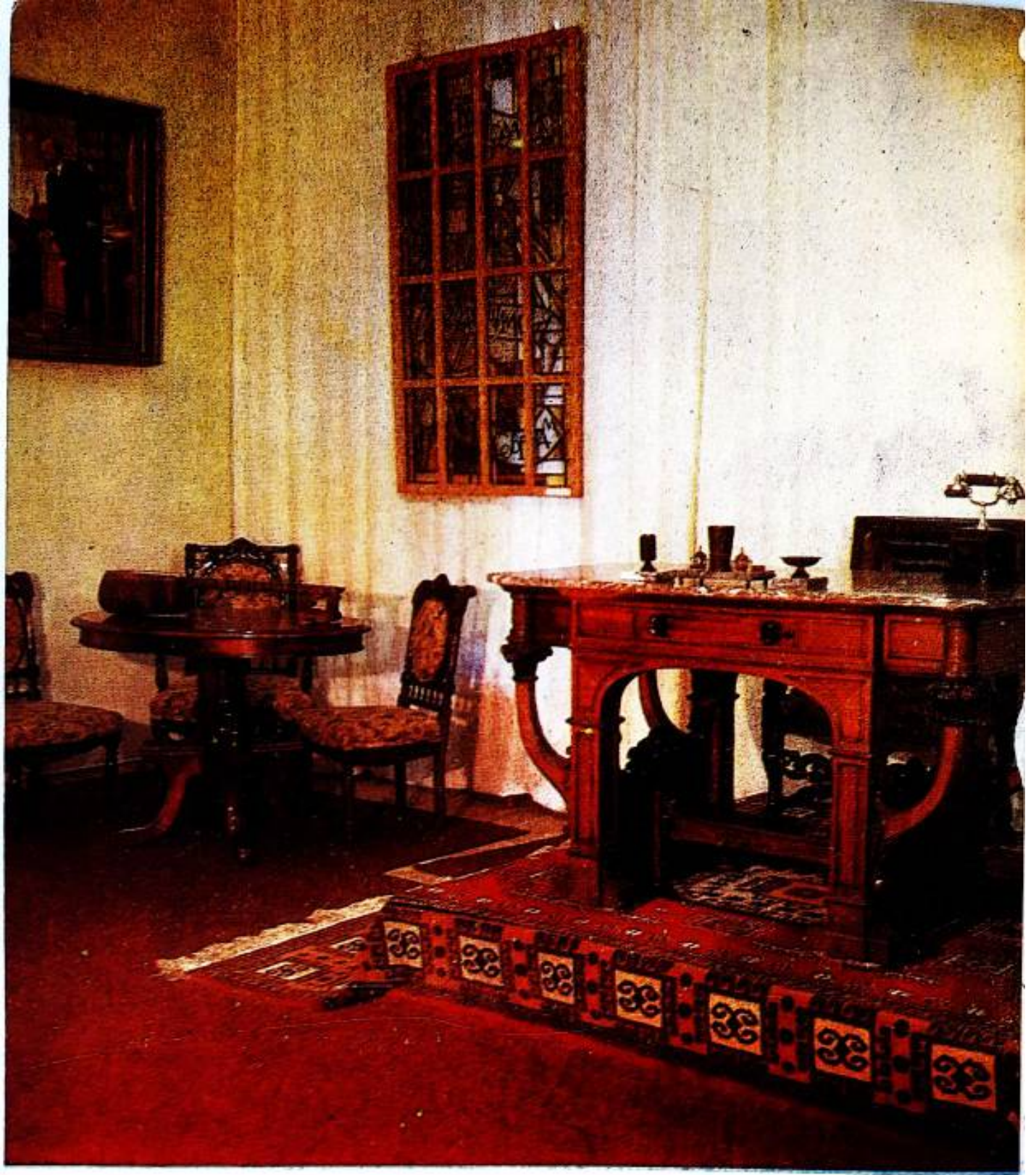

فهرست مندرجات

۸	بمزره‌های نوینی گام نهادند
۱۰	دوستی خاقتها - دوستی ادبیات است
۱۵	سخنی چند پیرامون دارندگان جایزه‌ی دوئتی اتحاد شوروی
۲۶	دیدار در سرزمین سوئیس
۳۱	پیوندهای دوستی محکم میشوند
۳۴	سوژه‌ی دائمی آزادی و محبت
۳۸	چراغهای درشک‌های باکو
۴۰	بخش خبری

تصاویر روی جلد:

- صفحه یکم - جمع‌آوری مرکبات در منطقه‌ی گرمسیر لنکران.
صفحه دوم - انگورکاران جمهوری محصول حدنصاب برداشت کرده‌اند.
صفحه سوم - قسمتی از اشیاء نمایشی موزه‌ی یادبود نریمان نریمانوف،
رجل برجسته‌ی حزب کمونیست و دولت شوروی در باکو.
صفحه چهارم - ساخته‌های هنرمندان - جواهرسازان معاصر آذربایجان.

دیجیتال کننده : نینا پوریان

